

»Miltä huoltovarmuustilanne näyttää tällä sektorilla?» puheenjohtaja kysyi Huoltovarmuuskeskuksen energiahuollosta vastaavalta johtajalta. Paikalla oli myös huoltovarmuussuunnittelusta puolustusvoimissa huolehtivaa logistiikkalaitosta johtava kenraalimajuri. Laitokselle kuului sotilaallinen varautuminen ja se teki tiivistä yhteistyötä siviilipuolen varautumisesta vastaavan Huoltovarmuuskeskuksen kanssa.

»Sekä Naantalin maanpäällisten varastojen että jalostamokapasiteetin menettäminen tuossa laajuudessa on massiivinen takaisku. Ja vaikka Suomella on runsaasti miinanraivauskapasiteettia, merkitsee tankkerin tuhoutuminen syväväylällä sitä, että kauppamerenkulku Suomen satamiin tulee lähiaikoina häiriintymään vakavasti.»

»Emme voi muutenkaan katsoa pelkästään lähiviikkoja tai lopputalvea», Kahma sanoi. »Meidän on jo nyt lähdettävä siitä, että Suomen omavaraisuus joutuu lähivuosina äärimmäisen kovalle koetukselle alkaen esimerkiksi tämän kevään ruokaviljankylvöistä. Meidän kaikkien on vaikea saada ajatukset siihen moodiin, ettei Suomi välttämättä tule enää palautumaan ennalleen meidän sukupolvemme aikana. Mahdollisesti ei enää koskaan. Meidän on päättävänä viranomaisina kuitenkin pystyttävä uuteen ajatteluun ja saatava myös kansalaiset vähitellen ymmärtämään tilanne. Sitä Suomea, jossa vielä maanantaiaamuna heräsimme, ei enää ole. Ja se millaisessa maassa me vuoden tai kymmenen vuoden kuluttua elämme, riippuu niistä päätöksistä joita me nyt teemme, ja niistä esityksistä joita me valtioneuvostolle tulemme antamaan. Vastuu kansakunnan ja kansalaisten kohtalosta on meidän käsissämme.»

Pöydän ympärille laskeutui hiljaisuus.

»Haastetta tosiaan riittää», puheenjohtaja sanoi suoristaen ryhtinsä. »Jo senkin vuoksi, että tiedon kerääminen kentältä on muuttunut koko ajan hitaammaksi ja satunnaisemmaksi.

Tilannekuvan rakentaminen on hankaloitunut olennaisesti, kun Virve liian monen tukiaseman kaatumisen jälkeen on toiminut enää paikallisesti. Ja kuten olette huomanneet, Tuveen on isketty myös.»

Kahman oli vaikea peitellä tympääntynyttä ilmettään. Upouudella, huippunykyaikaisella turvallisuusverkko Tuvella oli korvattu vanhana ja kankeana pidetty 2V-varaverkko, kun oli haettu yhteistoimintaa, liikkuvuutta ja nopeaa reagointikykyä. Samalla oli kuitenkin menetetty vanhan verkon häiriönsietotasoa ja toimintavarmuutta. Paikkaan sidottu puhe ei kuulemma uudessa johtamisjärjestelmässä enää riittänyt, mutta nyt edes sitä olisi kipeästi kaivattu.

Tilanne oli suorastaan ironinen, sillä Tuvien tarkoitus oli varmistaa valtion ylimmän johdon ja tärkeimpien turvallisuusviranomaisien yhteistoiminta sekä viestintäratkaisut kriisiaikana. Se toimi täysin erillisessä, suljetussa verkossa ja perustui puolustusvoimien entiseen, omissa käsissä pidettyyn verkkoon. Mutta nyt poikkihallinnollisen ajattelun myötä käyttäjämäärä ja sitä myöten riskitkin olivat kasvaneet.

Sama tilanne koski valtakunnan tärkeimpien yhteiskunnan toimintoja ylläpitävien tahojen, muun muassa lämpö-, vesi-, sähkö- ja ruokahuollon yritysten uutta tiedonjakojärjestelmää Krivatia.

»Vastustajan verkkoliikenteen sabotointikyky niin fyysisesti kuin ohjelmallisesti on yllättänyt meidät täysin», liikenne- ja viestintäministeriön valmiuspäällikkö sanoi. »Olemme siis turvautuneet puolustusvoimien radioliikenteeseen, jota tosin on myös estetty häirintälähettimin. Radioamatöörien kehittämä Turva-kriisiviestitystoiminta onkin ollut tärkeä lisäapu kun tilannetietoja on kerätty eri puolilta maata.»

»Olen ymmärtänyt, että häirintä on ulottunut myös energia-toimijoiden sisäisiin järjestelmiin», puheenjohtaja sanoi.